

Predstavitev strokovnih nalog s področja okolja za MOP v letu 2017

Ugotavljanje izpiranja dušika zaradi zgodnjega pomladanskega gnojenja s tekočimi organskimi gnojili

dr. Branko LUKAČ, dr. Tomaž ŽNIDARŠIČ

KIS, Ljubljana, 6. 6. 2018

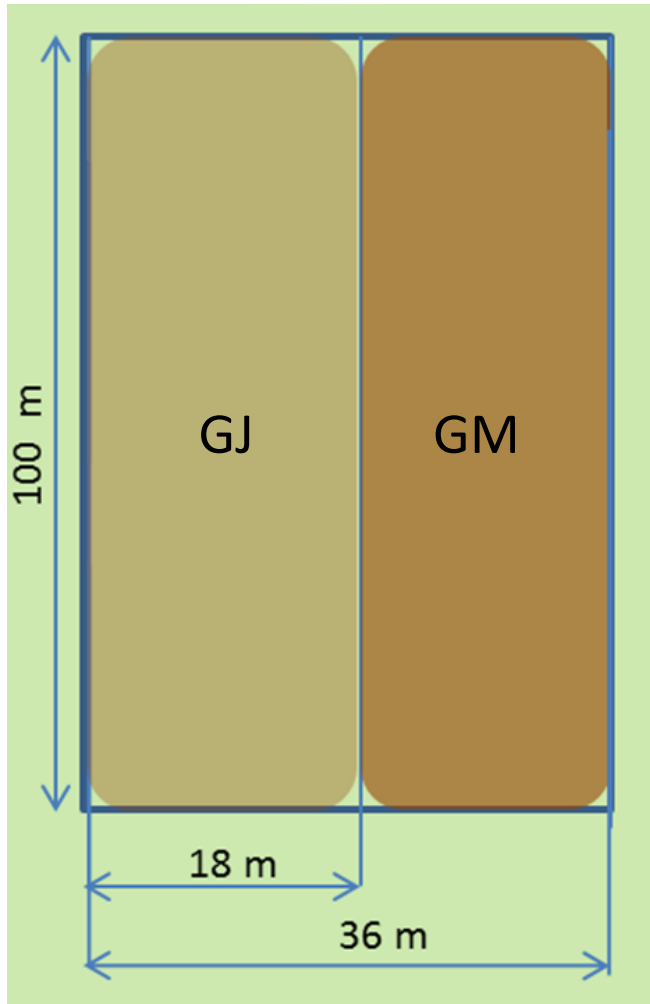
Namen poskusa

1. Ali morebitna uporaba tekočih organskih gnojil na sejanem travinju zgodaj spomladi v naših klimatskih razmerah lahko pomeni nevarnost za izpiranje N.
2. Ali obstoječe časovne prepovedi gnojenja dejansko povzročajo izpad pridelka sejanega travinja.
3. Kako roki gnojenja vplivajo na bilančni presežek dušika.

Zasnova poskusa

Zasnova poskusa

Posevek TDM (mnogocvetna ljujka + črna detelja)

v drugem letu rabe (predposevek koruza).

GJ = 1. rok pomladanskega gnojenja 31. januar.

GM = 2. rok pomladanskega gnojenja 15. marec.

20,5 oz. 21 m³
gnojevke na hektar

Razlika med obema rokoma gnojenja = 43 dni.

Metodologija zbiranja vzorcev

Ob obeh rokih gnojenja smo odvzeli vzorec gnojevke za določitev njene sestave.

Za namen ugotavljanja izpiranja dušika smo vzorčili tla na 4 globinah (0-15; 15-30; 30-45; 45-60 cm) in treh različnih datumih: pred jesenskim gnojenjem (29.10.), pred prvim rokom gnojenja (31.1.), pred drugim rokom gnojenja (15.3.) ter ob košnji (27.4.).

Količino pridelka ob prvi košnji (27.4.) smo izmerili v 5. ponovitvah na obeh obravnavanjih.

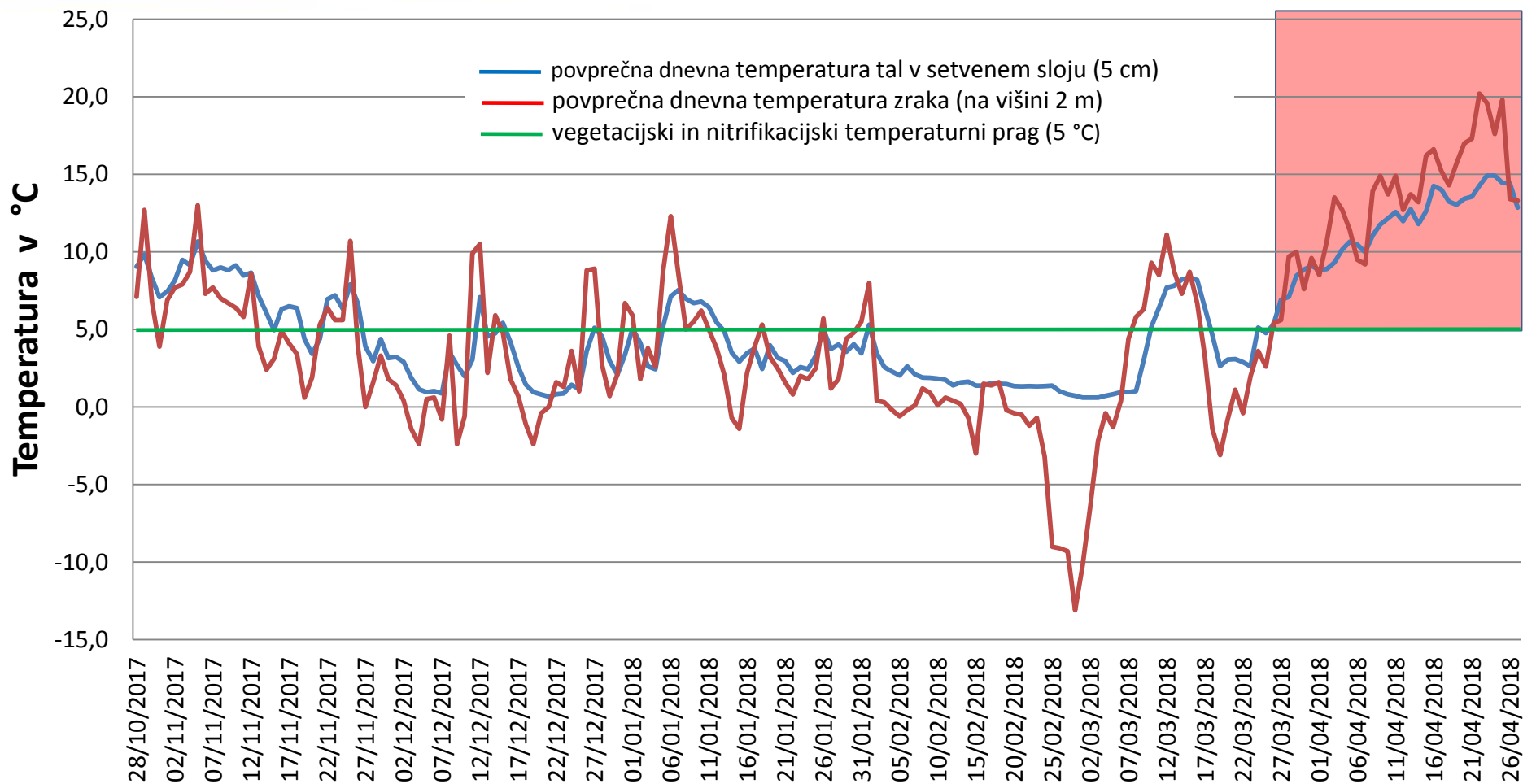
Na podlagi vseh podatkov smo izračunali tudi morebitni bilančni presežek dušika.

Laboratorijske analitske metode

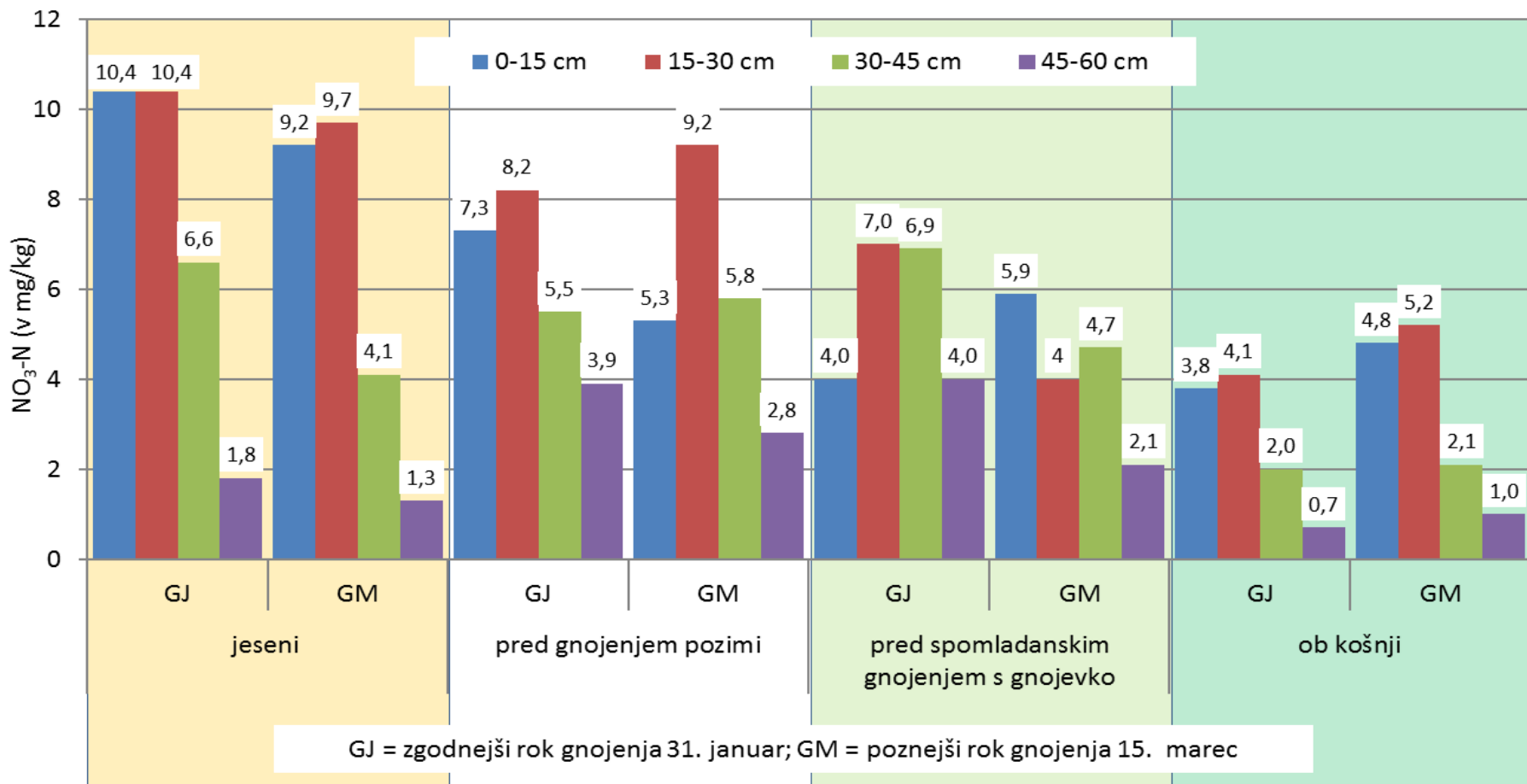

- vsebnost nitratne ($\text{NO}_3\text{-N}$) in amonijske ($\text{NH}_4\text{-N}$) oblike dušika v gnojivki in talnih vzorcih smo določili po metodi ISO 14255:1998 (Kakovost tal – Določevanje topnih dušikovih frakcij).
- Vsebnost surovih beljakovin in Neto energijsko vrednost za laktacijo pa v vzorcih krme s bližnjo infrardečo spektroskopijo (NIRS).

Temperatura zemlje med izvajanjem poskusa - specifičnost vremenskih razmer v letošnji pomladi

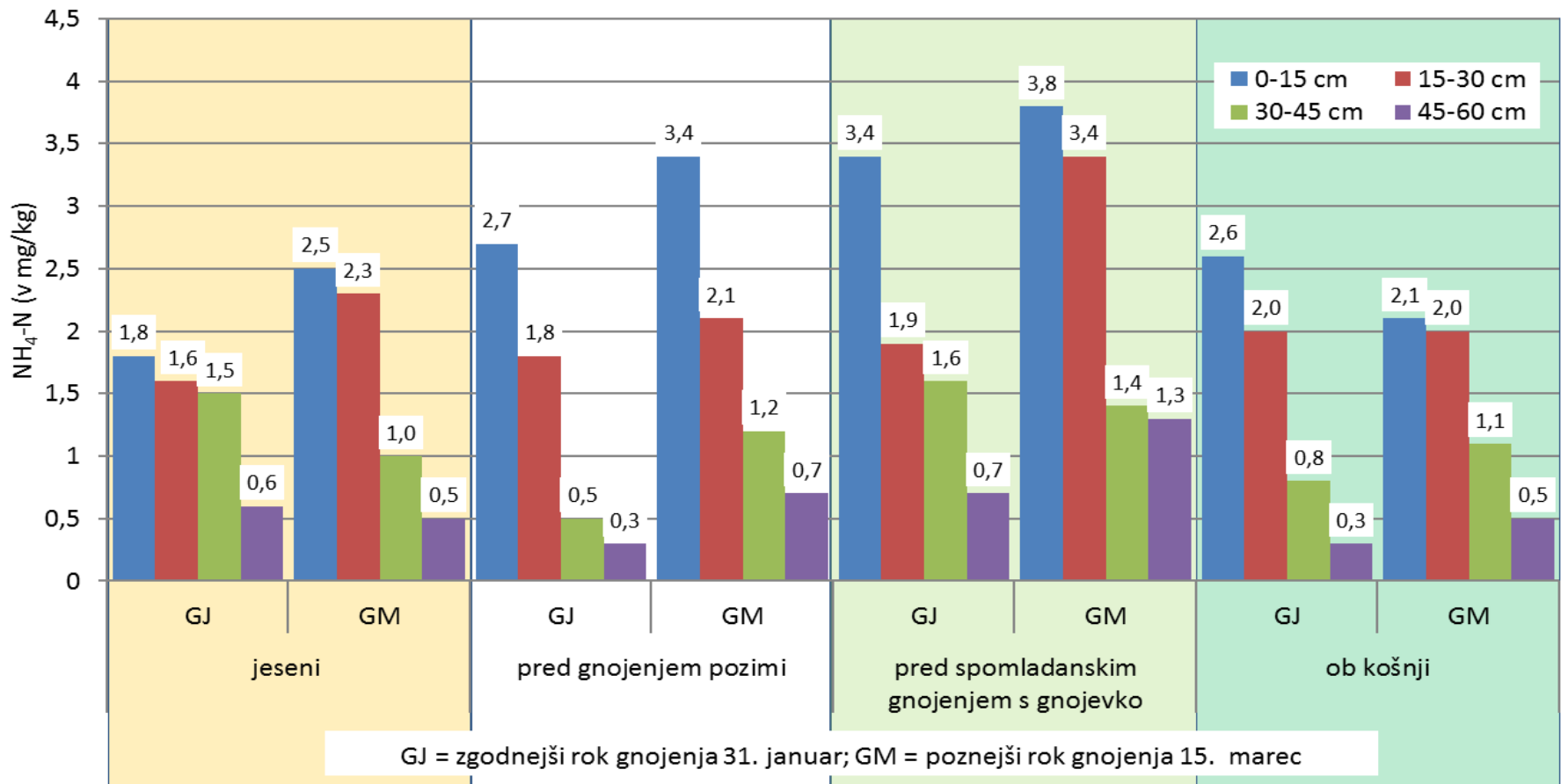

Vsebnost NO₃-N v različnih plasteh tal

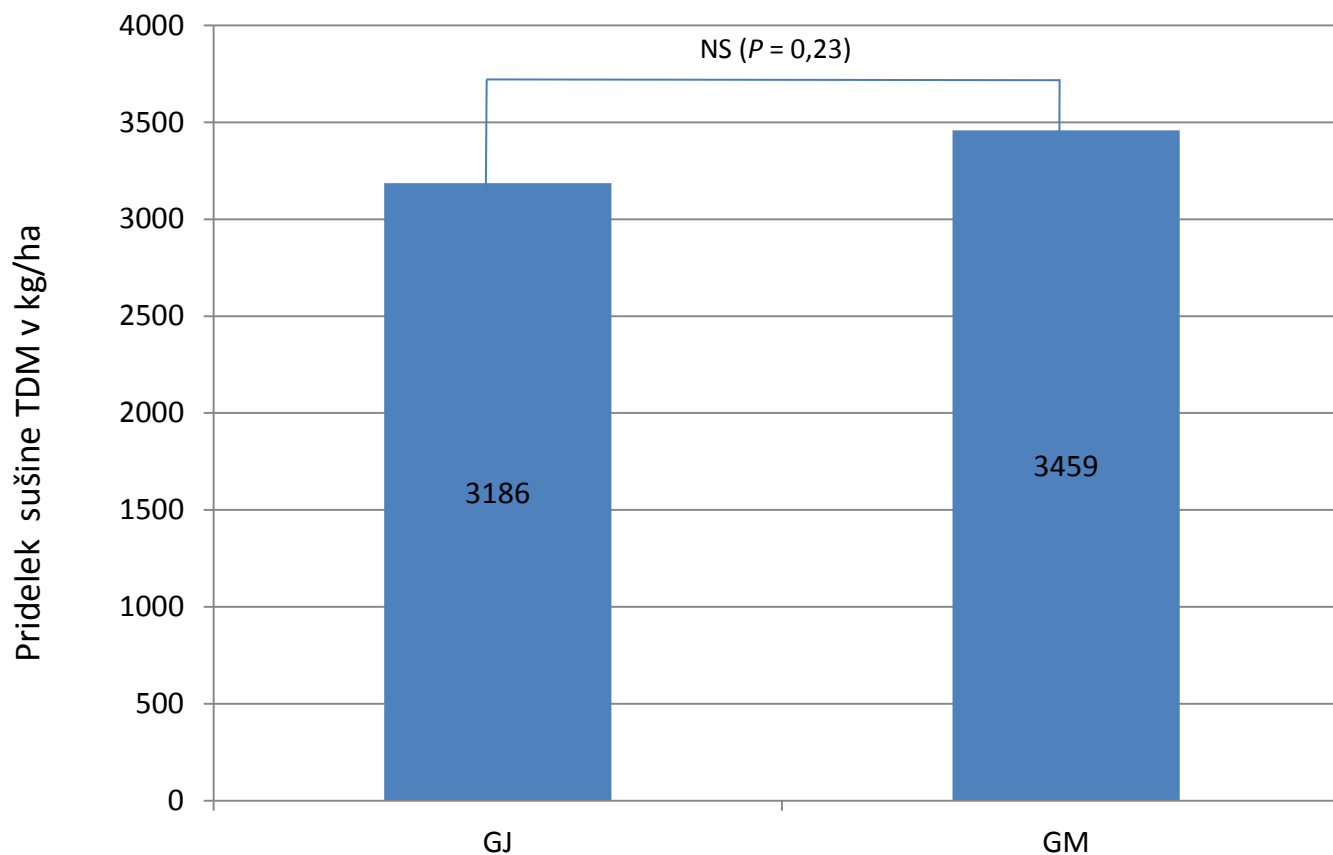

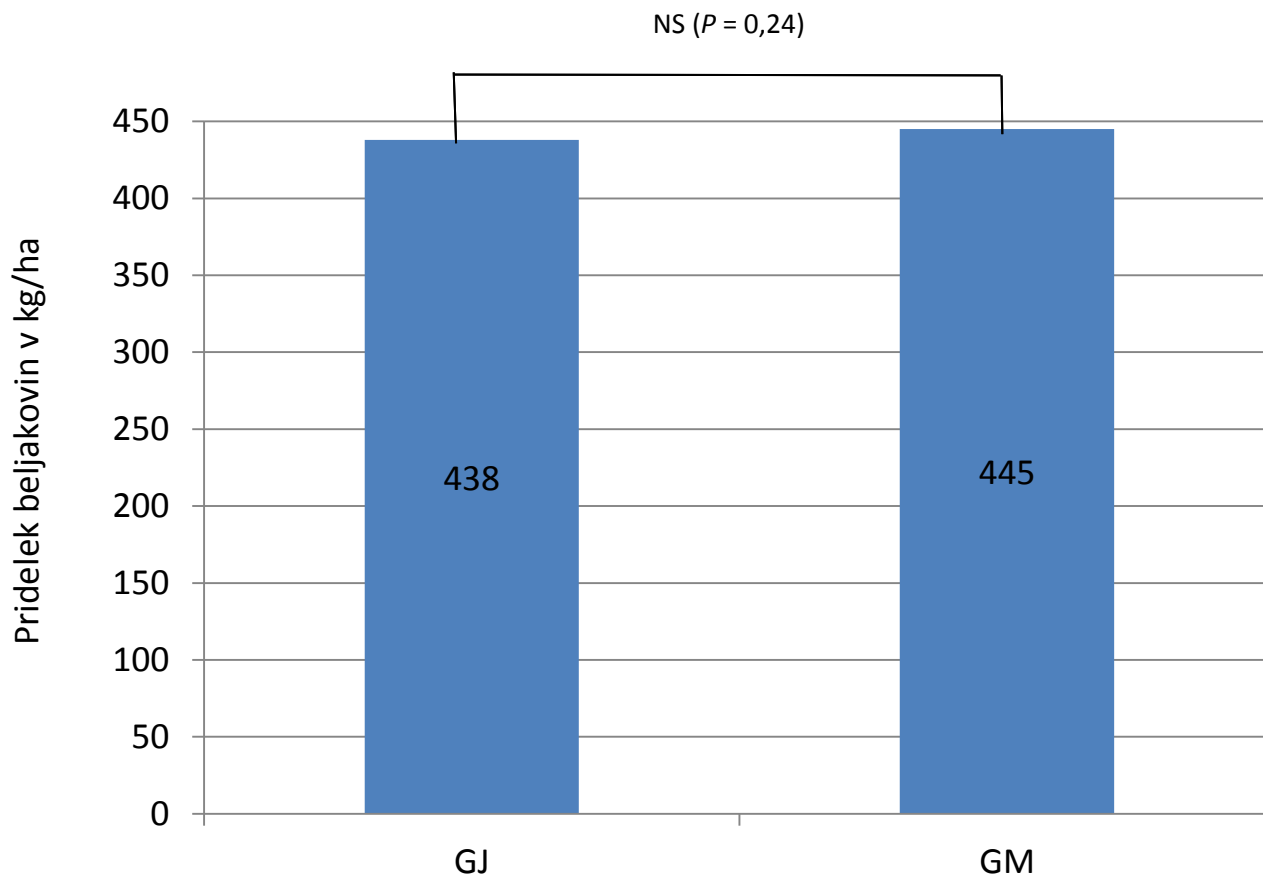
Vsebnost NH₄-N različnih plasteh tal

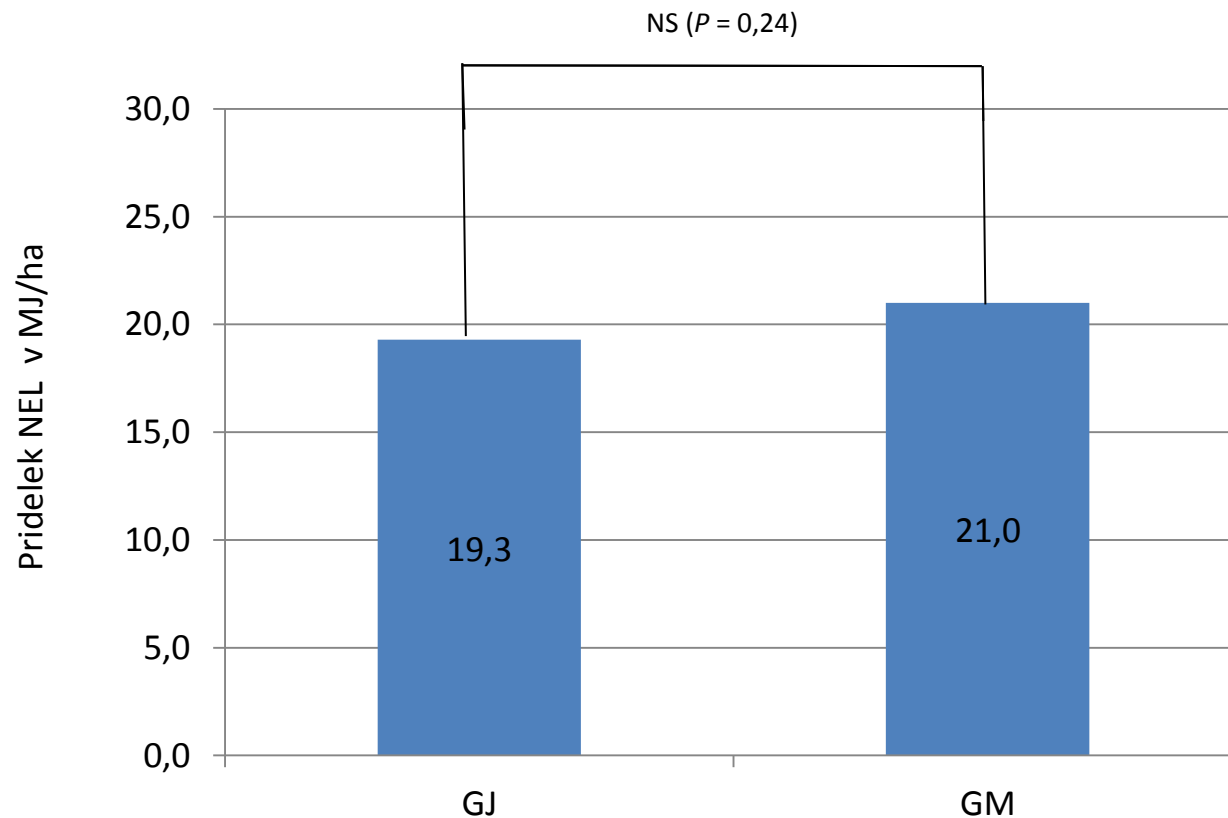
Ali časovne prepovedi gnojenja dejansko povzročajo izpad pridelka sejanega travinja?

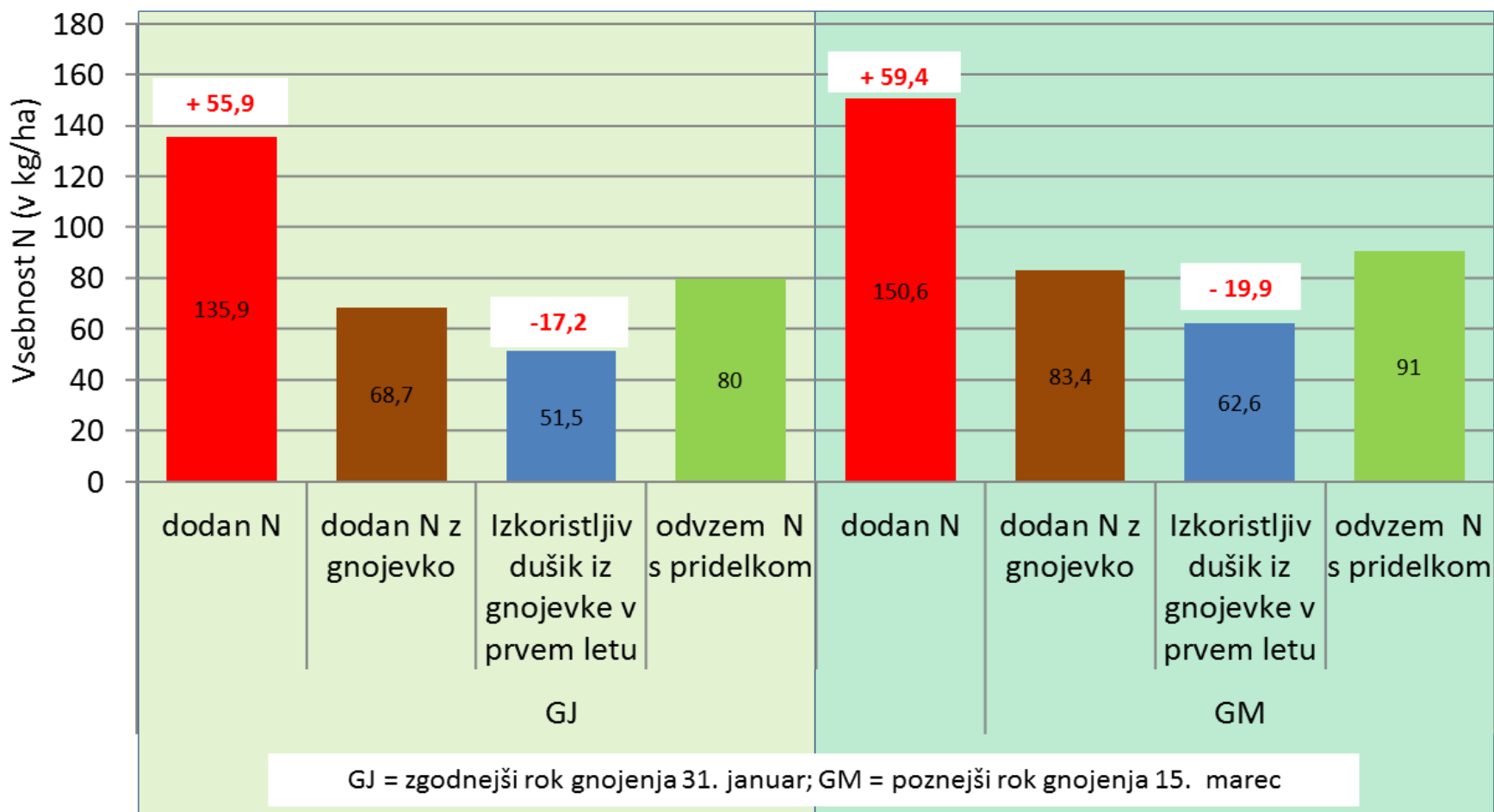
Ali časovne prepovedi gnojenja dejansko povzročajo izpad pridelka sejanega travinja?

Ali časovne prepovedi gnojenja dejansko povzročajo izpad pridelka sejanega travinja?

Kako rok gnojenja vpliva na bilanco dušika?

Sklepi

- Pridelek za odtenek večji pri kasnejšem spomladanskem gnojenju, vendar razlike med obravnavanjema v pridelku SS, SB ali NEL niso bile statistično značilne.
- Vsebnosti $\text{NH}_4\text{-N}$ so bile manjše pri zgodnejšem roku gnojenja, vsebnosti $\text{NO}_3\text{-N}$ v tleh pa pri poznejšem roku gnojenja. Vsebnost nitratne oblike dušika ($\text{NO}_3\text{-N}$) se z globino ni povečevala na nobenem obravnavanju.
- Vrednosti $\text{NO}_3\text{-N}$ so bile spomladi v nižjih slojih tal na podobni ali nižji ravni kakor pred jesensko aplikacijo gnojevke.
- Bilanca dušika je ugodnejša pri poznejšem roku gnojenja, vendar statistično značilnih razlik med zgodnejšim in poznejšim spomladanskim rokom gnojenja nismo uspeli dokazati. S pridelkom TDM smo izkoristili približno 60 % skupnega dodanega dušika.

Rezultati poskusa kažejo, da v razmerah, kot smo jih imeli v letu 2018, čas pomladanskega gnojenja z gnojevko ni vplival na pridelek in kakovost pridelane krme, niti na izpiranje N v podzemne vode.

HVALA ZA POZORNOST